

Naturalisatie van Bruscha, Jozef
en 24 anderen

MEMORIE VAN TOELICHTING

Nr. 3

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten ¹⁾ een aanzien van de verzoeken om naturalisatie van Jozef Bruscha en 24 anderen, moge de ondergetekende het volgende aantekenen.

De staatloze verzoeker Jozef Bruscha, genoemd in artikel 1, onder 1, werd in 1889 te Praag (Tsjechoslowakije) geboren en vestigde zich in 1919 in het voormalige Nederlands-Indië. Gedurende vele jaren was hij daar in overheidsdienst werkzaam. Na zijn pensionering in september 1954, werd hem toestemming verleend zich in ons land te vestigen, waar hij in juli 1955 aankwam. Verzoeker geniet pensioen en wordt voorts ondersteund door zijn gehuwde dochters.

De Duitse verzoekster Hedwig Gschwind, genoemd in artikel 1, onder 2, werd in 1911 te Stuttgart (Duitsland) geboren. Met uitzondering van het tijdvak november 1944 tot juni 1948 is zij sedert 1929 in ons land woonachtig. De onderbreking van haar verblijf droeg een gedwongen karakter. Verzoekster wordt door haar Nederlandse omgeving aanvaard. Als dameskapster heeft zij genoegzame inkomsten.

Swan Bie Li, de Indonesische verzoeker genoemd in artikel 1, onder 3, werd in 1925 te Djakarta (Indonesië) geboren en verblijft sedert 1946 in ons land. Hij ontving hier te lande zijn universitaire opleiding. Sedert 1959 is adressant gehuwd met een Nederlandse vrouw. Als tandarts kan hij ruimschoots in het onderhoud van zich en zijn echtgenote voorzien.

De verzoeker Zdzislaw Czeslaw Marchel, genoemd in artikel 1, onder 4, werd in 1927 te Wyrzysk (Polen) geboren en is van Poolse herkomst. In 1947 ontvluchtte hij zijn geboorteland. Na een kort verblijf in Duitsland, waar hij enige weken dienst deed bij een bewakingsbataljon van het Amerikaanse leger, kwam hij in november 1947 naar ons land. Sindsdien heeft hij hier steeds gewoond. Mede door zijn huwelijk met een Nederlandse vrouw is verzoeker in onze samenleving opgenomen. Als elektricien voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn gezin.

In artikel 1 onder 5, wordt voorgedragen de staatloze verzoekster Ottilie Aloisia Maria Josefa Srutek, die in 1900 te Grulich (Tsjechoslowakije) werd geboren. In 1928 kwam zij naar ons land, waar zij sindsdien behoudens een korte onderbreking van oktober 1952 tot april 1953 toen zij in Zweden verbleef, steeds heeft gewoond. Verzoekster voelt zich Nederlandse. Als kokkin voorziet zij in haar onderhoud.

De in artikel 1, onder 6 en 8, voorgedragenen, Emeri Judocus Volleman en Herman Belisario Adrian Witjens, zijn oud-Nederlanders die ingevolge artikel 7, onder 5°, van de wet op het Nederlanderschap en het ingezetenschap (*Stb.* 1892, 268), hun Nederlandse nationaliteit hebben verloren door tien achtereenvolgende jaren woonplaats te hebben gehad buiten Nederlands grondgebied. Zij hadden door gebruik te maken van de daartoe bij evengenoemd artikel 7 aangewezen weg, verlies van Nederlanderschap kunnen voorkomen. Ofschoon zij dit middel niet hebben aangewend, blijken zij op het bezit van de Nederlandse nationaliteit prijs te stellen. Aangezien zij van goed maatschappelijk gedrag zijn, bestaat er alle aanleiding hen

door naturalisatie wederom de staat van Nederlander te verlenen.

De verzoeker Hendrik Vroom, genoemd in artikel 1, onder 7, is Nederlander van geboorte. In 1910 emigreerde hij naar de Verenigde Staten van Amerika waar hij de Amerikaanse nationaliteit verkreeg. Nadat verzoeker gedurende twee jaren als Amerikaans militair in West-Europa had verbleven, besloot hij niet meer naar zijn nieuwe vaderland terug te keren en vestigde hij zich in 1920 weer in zijn geboorteplaats Beerta. Nadien heeft hij ons land niet meer verlaten. Adressant, die inmiddels zijn Amerikaanse nationaliteit heeft verloren zou gaarne in het Nederlanderschap worden hersteld. Hij geniet een uitkering ingevolge de Algemene Ouderdomswet.

De verzoekers, genoemd in artikel 2, bezitten de Duitse nationaliteit en zijn allen gehuwd. Om de redenen vermeld in de memorie van toelichting op het ontwerp van wet tot naturalisatie van Franz Blasl en 29 anderen (1956—1957—4434), worden hun vrouwen — in artikel 3 — afzonderlijk ter kosteloze naturalisatie voorgedragen.

Gerhard Hinrich Brauer, de verzoeker genoemd in artikel 2, onder 1, werd in 1925 te Tichelwarf, gemeente Holthusen (Duitsland) geboren en woont van jongsaf in ons land. Hij onderscheidt zich niet van een geboren Nederlander. Verzoekers echtgenote is Nederlandse van origine. Als fabrieksarbeider verdient adressant het brood voor zich en de zijnen.

De verzoeker Karlheinz Muraczewski, genoemd in artikel 2, onder 2, werd in 1929 te Altona (Duitsland) geboren en woont van zijn derde levensjaar af in ons land. Hij onderscheidt zich niet van een Nederlander uit zijn omgeving. Sedert 1951 is verzoeker gehuwd met een Nederlandse vrouw. Als tramconductor verdient hij het brood voor zich en zijn gezin.

In artikel 2, onder 3, wordt voorgedragen Friedrich Wilhelm Stoffel, die in 1885 te Pruschewice (Duitsland) werd geboren. Van 1921 tot 1940 was hij in het voormalige Nederlands-Indië als opzichter en later als hoofdopzichter bij de mijnbouw werkzaam. Verzoeker vestigde zich in 1954 komende uit Indonesië in ons land. Doordat hij vele jaren in een Nederlandse gemeenschap heeft geleefd, voelt hij zich hier thuis. Adressant geniet pensioen.

De verzoeker Werner Helmut Tensündern, genoemd in artikel 2, onder 4, werd in 1927 te Losser (Overijssel) geboren. Met een onderbreking van 1930 tot 1932 heeft hij steeds in ons land gewoond. Verzoeker voelt zich Nederlander. Als winkelier voorziet hij in het onderhoud van zich en zijn gezin.

De in artikel 4 voorgedragenen worden voor kosteloze naturalisatie in aanmerking gebracht, omdat zij ten gevolge van de gewijzigde staatkundige verhoudingen in Indonesië de Nederlandse nationaliteit buiten hun wil hebben verloren.

Marcella Glasmacher, de verzoekster genoemd in artikel 4, onder 1, werd in 1936 te Djakarta (Indonesië) geboren en bezat oorspronkelijk de Nederlandse nationaliteit. Na de soevereiniteitsoverdracht opteerde haar vader voor de Indonesische nationaliteit, in welke optie verzoeker was begrepen. In 1958 trouwde zij met de Indonesische staatsburger Anton Titihalawa, van wie zij inmiddels is gescheiden. Verzoekster verblijft sedert februari 1960 in ons land. Zij geniet ondersteuning.

¹⁾ Zijn met de overige bij deze memorie van toelichting overgelegde stukken nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

De verzoeker Lodewijk Koenoe, genoemd in artikel 4, onder 2, werd in 1921 te Saroea (Indonesië) geboren. Sedert 1944 is hij onafgebroken in dienst van de Koninklijke Marine, thans als telegrafist der eerste klasse. Verzoeker verblijft sedert 1951 met zijn gezin in ons land.

De verzoeker Karel Hendrik Gerhardt Oscar Poeteray, genoemd in artikel 4, onder 3, werd in 1929 te Soerabaja (Indonesië) geboren. Van 1947 tot 1950 diende hij als vrijwilliger bij het K.N.I.L. Na zijn demobilisatie vestigde adressant zich in Nederlands-Nieuw-Guinea. Hij is gehuwd met een van origine Nederlandse vrouw. Als kommissie comptabiliteit bij de Residentie Waterstaatsdienst heeft hij genoegzame inkomsten voor zich en zijn gezin.

In artikel 4, onder 4, wordt voorgedragen Jan Victor Roose. Deze verzoeker werd in 1933 te Soerabaja (Indonesië) geboren en is sedert 1950 in Nederlands-Nieuw-Guinea woonachtig. Zijn vader was gelijkgesteld met Europeanen. Als opnemer bij het Kadaster en Kaartering voorziet adressant in zijn onderhoud.

Antonius, Adriaan Trommelen, de verzoeker genoemd in artikel 4, onder 5, werd in 1922 te Poerwakarta (Indonesië) geboren. Van 1946 tot 1948 vervulde hij zijn dienstplicht bij het K.N.I.L. Verzoeker, die in 1950 in het bezit werd gesteld van een Nederlands paspoort, meende de Nederlandse nationaliteit te bezitten. Bij de verlenging van zijn reispapier in 1952 bleek zulks echter niet het geval te zijn. Sedert maart 1958 woont verzoeker met zijn gezin in ons land. Hij is gehuwd met een Nederlandse vrouw. Als elektromonteur voorziet hij in het onderhoud van zich en de zijnen. Ook in dit geval acht de ondergetekende termen aanwezig tot naturalisatie met afwijking van de wettelijke verblijfstermijn.

De verzoeker Willem Wansaoeboen, genoemd in artikel 4, onder 6, werd in 1927 te Sether (Indonesië) geboren. Na drie jaar bij het K.N.I.L. te hebben gediend, werd hij in 1950 vanuit Indonesië naar Nederlands-Nieuw-Guinea overgebracht. Een jaar later arriveerde verzoeker in ons land. Sedert 1954 is hij gehuwd met een Nederlandse vrouw. Als fabrieksarbeider verdient adressant het brood voor zich en zijn gezin.

Menase Workala wordt voorgedragen in artikel 4, onder 7. Hij werd in 1924 te Saroea in Indonesië geboren. Verzoeker is reeds zestien jaar in dienst van de Koninklijke Marine; hij is thans telegrafist der eerste klasse. Het gezin Workala woont sedert 1951 in Nederland.

In artikel 5 worden voorgedragen Adelle- en Max Kepel. Zij werden respectievelijk in 1941 en 1943 te Bandoeng (Indonesië) geboren uit het huwelijk van de Nederlanders August Kepel en Jeanette van Doornum. Hun vader overleed in 1945 in Japanse gevangenschap. Na de soevereiniteitsoverdracht opteerde hun moeder voor de Indonesische nationaliteit, ten gevolge waarvan ook haar minderjarige kinderen het Indonesisch staatsburgerschap verkregen. In 1956 hertrouwde de moeder met de Nederlander B. Furrer. Het gezin vestigde zich in augustus 1958 in ons land. De ondergetekende acht het billijk, dat aan beide minderjarigen het Nederlanderschap met afwijking van de wet wordt teruggegeven.

Ten aanzien van alle voorgedragenen geldt, dat zij, hetzij omdat zij thans geen nationaliteit bezitten, hetzij omdat zij door de voorgestelde naturalisatie hun nationaliteit zullen verliezen, niet een dubbele nationaliteit zullen hebben.

De Minister van Justitie,

A. C. W. BEERMAN.